

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 15C/225/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113224079
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Kuzmová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2020:4113224079.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Luciou Kuzmovou v spore žalobkyne: MUDr. W. D., nar. XX.X.XXXX, bytom C. 1898/60, 949 01 Nitra, zastúpená: Advokátska kancelária STOKLASA & STOKLASOVÁ s.r.o., IČO: 36 856 282, so sídlom Farská 25, 949 01 Nitra, proti žalovaným: 1. RNDr. P. P., nar. XX.X.XXXX, bytom G. D. XX, XXX XX L., 2. J. P., nar. XX.X.XXXX, bytom G. D. XX, XXX XX L., obaja zastúpení: I. P. Schweighofer, advokát, IČO: 31 782 809, so sídlom Šafárikovo námestie 2, 811 02 Bratislava, o zaplatenie sumy 91 800 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd návrh žalobkyne na prerušenie konania do skončenia dovolacieho konania vedeného na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 8Cdo/246/2019 zamietá.

II. Súd žalobu zamietá.

III. Žalovaný v 1. rade a žalovaná v 2. rade majú voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Nitra dňa 18.7.2013 sa žalobkyňa domáhala, aby súd zaviazal žalovaných zaplatiť jej sumu vo výške 20 400 eur s príslušenstvom pozostávajúcim z úrokov z omeškania titulom bezdôvodného obohatenia spočívajúceho v užívaní nehnuteľností, ktoré žalobkyňa považovala za jej vlastníctvo, a ktoré mali žalovaní užívať v období od 20.7.2011 do 19.7.2013. Zároveň sa voči žalovaným domáhala priznania náhrady trov konania.

2. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že nadobudla vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v k. ú. Chrenová, obec Nitra, okres Nitra, zapísaným Správou katastra Nitra v LV č. XXX, a to pozemkov parc. č. 249/5 o výmere 353 m² - záhrady, parc. č. 254/2 o výmere 146 m² - zastavané plochy a nádvoria a stavby - dom so s. č. 782 na parcele č. 254/2. Tieto nehnuteľnosti nadobudla žalobkyňa na základe udelenia príklepu na dobrovoľnej dražbe konanej dňa 19.7.2011. Ako vlastníci predmetných nehnuteľností boli v čase podania žaloby zapísaní žalovaní, pretože Správa katastra Nitra z dôvodu prebiehajúceho konania o určenie neplatnosti dražby záznam v katastri nehnuteľností nevykonala. Napriek uvedenému je žalobkyňa presvedčená, že je vlastníčkou nehnuteľností a žalovaní tieto nehnuteľnosti užívajú bez právneho dôvodu a bezodplatne a ona sama nehnuteľnosti nemôže užívať. Hodnota nájmu porovnateľnej nehnuteľnosti predstavuje sumu vo výške 850 eur mesačne. Bezdôvodné obohatenie žalovaných za obdobie od 20.7.2011 do 19.7.2013 tak predstavuje sumu vo výške 20 400 eur (850 eur x 24 = 20 400 eur). Z dlžnej sumy sa žalobkyňa dožaduje i zaplatenia úrokov z omeškania s poukazom na ust. § 517 Občianskeho zákonníka a nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z. V podanej žalobe navrhovala žalobkyňa toto konanie prerušiť do právoplatného skončenia konania vedeného tunajším súdom pod sp. zn. 19C/155/2011, v ktorom súd posudzoval otázku platnosti, resp.

neplatnosti dobrovoľnej dražby, na základe ktorej mala žalobkyňa vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nadobudnúť.

3. Súd žalobe vyhovel vydaním platobného rozkazu č. k. 15C/225/2013-13 zo dňa 4.9.2013.

4. Voči platobnému rozkazu podali žalovaní v zákonnej lehote odpor považujúc nárok žalobkyne za neoprávnený čo do dôvodu i výšky. Žalovaní sa považujú za bezpodielových spoluvlastníkov nehnuteľností, za užívanie ktorých si žalobkyňa uplatnila bezdôvodné obohatenie. Poukázali na konanie vedené Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 9C/133/2011, v ktorom sa žalovaní v postavení žalobcov domáhali určenia, že záložné právo k nehnuteľnostiam dňa 24.9.1992 nevzniklo, resp. že zaniklo. V predmetnom konaní bolo dňa 14.7.2011 nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd uložil spoločnosti Debt Collector s.r.o., IČO: 36 748 919, aby s nehnuteľnosťami nenakladala a nepredala ich formou výkonu záložného práva, čo znamená, že nehnuteľnosti nemali byť predané na dražbe až do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 9C/133/2011. Toto predbežné opatrenie bolo zapísané aj v katastri nehnuteľností pod 964/11, P 1388/11, UP 1/2012-13. Spoločnosť Debt Collectors s.r.o. v rozpore s predbežným opatrením nariadila výkon záložného práva formou predaja nehnuteľností prostredníctvom spoločnosti auctio s.r.o., IČO: 36 765 121, ktorá vykonala dobrovoľnú dražbu, podľa ktorej sa vydražiteľkou mala stať žalobkyňa. Určenia neplatnosti dražby sa žalovaní domáhajú v súdnom konaní, ktoré bolo vedené Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 19C/155/2011. V uvedenom konaní bolo uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 19C/155/2011-177 zo dňa 12.9.2011 spojené s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/276/2011 zo dňa 11.11.2011 vydané predbežné opatrenie, ktorým bolo žalobkyňu zakázané s nehnuteľnosťami nakladať, najmä aby tieto nehnuteľnosti nescudzila, nezaťažila, neprenajala a aby umožnila nerušený výkon vlastníckeho práva žalovaným v 1. a 2. rade až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Uvedené predbežné opatrenia boli vydané za účelom zabezpečiť žalovaným nerušený výkon vlastníckeho práva. Titul nadobudnutia vlastníckeho práva žalobkyne je sporný, preto nie je daný žiaden predpoklad vzniku ušlého zisku na jej strane a jej tvrdenia, že ona sama nehnuteľnosti nemôže užívať sú účelové a zavádzajúce. Žalovaní považujú za spornú nielen otázku neplatnosti dražby ale aj otázku existencie záložného práva, namietajú tiež aktívnu legitímáciu žalobkyne v tomto konaní a žiadajú, aby súd žalobu zamietol.

5. V priebehu konania žalobkyňa opakovane rozširovala žalobu o ďalšie obdobia užívania nehnuteľnosti žalovanými tak, že v tomto konaní sa voči žalovaným domáha vydania bezdôvodného obohatenia za obdobie od 20.7.2011 do 20.7.2020 spolu vo výške 91 800 eur spolu s príslušenstvom pozostávajúcim z úrokov z omeškania ako aj náhrady trov konania.

6. Uznesením č. k. 15C/225/2013-275 zo dňa 19.8.2020, právoplatným dňa 26.8.2020 súd v nadväznosti na rozšírenie žaloby žalobkyňou zmenu žaloby pripustil.

7. Súd spor prejednal za prítomnosti právnych zástupcov strán sporu a vykonal dokazovanie oboznámením sa s ich prednesmi ako aj s listinami tvoriacimi obsah súdneho spisu, a to so žalobou, návrhom na zmenu žaloby, odporom proti platobnému rozkazu, uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 9C/133/2011-100, uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 19C/155/2011-77, uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 8Co/276/2011-96, protestom prokurátora, výpisom z LV č. 915, návrhom, odvolaním žalovaných, znaleckým posudkom č. 33/2013, jednotlivými návrhmi na rozšírenie žaloby, vyjadrením žalovaných, oznámením, žiadosťou o pokračovanie v konaní, rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 19C/155/2011-639, rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 25Co/172/2018-896, dovolaním, vyjadrením žalobkyne a návrhom na prerušenie konania i vyjadrením žalovaných.

8. Právna zástupkyňa žalobkyne na pojednávaní zotrvala na podanej žalobe, ako bola podaná a následne z dôvodu plynutia ďalších premlčacích lehôt rozširovaná, a to napriek tomu, že oproti stavu v čase podania žaloby došlo po právoplatnosti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 28.11.2018 sp. zn. 25Co/172/2018 k určaniu neplatnosti dobrovoľnej dražby, a tým aj k zmene posúdenia otázky aktívnej legitímácie žalobkyne. Vo veci určenia neplatnosti dražby došlo k podaniu dovolania a dovolacie konanie na Najvyššom súde SR sp. zn. 8Cdo/246/2019 nebolo doposiaľ skončené. Pokiaľ by tomuto dovolaniu bolo vyhovené, mohlo by dôjsť k situácii, že v prípade späťvzatia tejto žaloby, alebo jej zamietnutia by boli niektoré nároky žalobkyne premlčané. Z tohto dôvodu žalobkyňa zotrvala v plnom rozsahu na podanej

žalobe, na návrhu na prerušenie tohto konania do právoplatného skončenia konania pred Okresným súdom Nitra sp. zn. 19C/155/2011 netrvá, pretože toto konanie je už právoplatne skončené.

9. Právna zástupkyňa žalovaných na pojednávaní tiež zotrvala na obsahu predchádzajúcich vyjadrení. Od podania tejto žaloby došlo k zmene právneho stavu vo veci neplatnosti dobrovoľnej dražby zo dňa 19.7.2011, kedy Krajský súd v Nitre vedený právnym názorom Ústavného súdu SR rozsudkom zo dňa 28.11.2018 č. k. 25Co/172/2018-896 určil, že dobrovoľná dražba je neplatná. Uvedený rozsudok spôsobil právny následok podľa § 21 ods. 5 Zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách, a to že účinky príklepu zanikli ku dňu príklepu, teda vôbec nedošlo k prechodu vlastníckeho práva na žalobkyňu ako vydražiteľku. Žalobkyňa sa právne ani fakticky nikdy nestala vlastníčkou predmetných nehnuteľností, táto žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia titulom ušlého nájomného je bez právneho základu, pretože žalobkyňa nikdy nemala právo tieto nehnuteľnosti užívať. Vo veci bolo vydané predbežné opatrenie zakazujúce žalobkyni nakladať s nehnuteľnosťami, okrem iného tieto nehnuteľnosti prenajať a umožniť žalovaným nerušený výkon ich vlastníckeho práva. Ak by aj z nejakých dôvodov najvyšší súd vyhovel dovolaniu, tak stále je táto žaloba nedôvodná, pretože žalovaní nehnuteľnosti užívali oprávnené. S prerušením konania žalovaní nesúhlasia.

10. Z vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový stav:

11. V konaní nebolo sporným, že žalovaní boli v čase podania žaloby zapísaní ako bezpodieloví spoluvlastníci nehnuteľností nachádzajúcich sa v okrese Nitra, obci Nitra, k.ú. Chrenová, zapísanými v LV č. XXX, a to parcely reg. „C“ parc. č. 249/5 o výmere 353 m² - záhrady, parc. č. 254/2 o výmere 146 m² - zastavané plochy a nádvorí a stavby (dom) na parcele č. 254/2. V časti C: ľarchy tohto LV bola zapísaná poznámka o predbežnom opatrení - zákaz Debt Collector s.r.o., IČO: 36 748 919 nakladať s nehnuteľnosťami parc. č. 254/2 spolu s domom s.č.782, parc. č. 249/5 a to formou výkonu záložného práva, t. j. aby ich nepredal spôsobom určeným v zmluve o zriadení záložného práva zo dňa 24.9.1992 a aby ich nepredal na dražbe a to do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 9C/133/2011. Ďalej tu bola zapísaná poznámka o prebiehajúcim súdnom konaní vedenom Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 19C/155/2011 o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby N 613/2011, Nz 26485/2011, NCRIs 27136/2011 a poznámka o predbežnom opatrení, ktorým sa žalobkyni zakázalo nakladať s nehnuteľnosťami do právoplatnosti skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 19C/155/2011 na základe uznesenia Krajského súdu v Nitre č. k. 8Co/27/2011-96.

12. Na Okresnom súde Nitra prebiehalo pod sp. zn. 19C/155/2011 konanie o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby konanej dňa 19.7.2011 dražobníkom auctio s.r.o. na návrh Debt Collector s.r.o., predmetom ktorej boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v okrese Nitra, obci Nitra, k.ú. Chrenová, zapísané v LV č. 915, ako parcely reg. „C“ parc. č. 249/5 o výmere 353 m² - záhrady, parc. č. 254/2 o výmere 146 m² - zastavané plochy a nádvorí a stavby (dom) na parcele č. 254/2, na základe ktorej bol udelený príklep žalobkyni. Rozsudkom č. k. 19C/155/2011-639 zo dňa 12.11.2014 bola žaloba zamietnutá. Voči tomuto rozhodnutiu podali odvolanie žalovaní (v predmetnom konaní žalobcovia), o ktorom Krajský súd v Nitre rozhodol rozsudkom č. k. 25Co/300/2015-721 zo dňa 11.11.2015 tak, že rozsudok potvrdil. Uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/130/2016 zo dňa 22.2.2017 bolo dovolanie žalovaných (v uvedenom konaní žalobcov) voči rozsudku krajského súdu odmietnuté ako procesne neprípustné bez toho, aby sa najvyšší súd zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozsudku. Žalovaní sa preskúmania rozhodnutia krajského súdu domáhali aj ústavnou sťažnosťou. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. II. ÚS 60/2018 zo dňa 14.6.2018 Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze konštatoval porušenie práv sťažovateľov (žalovaní v 1. a 2. rade) a rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 25Co/300/2015-721 zo dňa 11.11.2015 zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie. Podľa záveru ústavného súdu ustanovenie § 879e ods. 1 Občianskeho zákonníka nemožno vykladať tak, ako to urobil odvolací súd. Z uvedeného ustanovenia je zrejmé, že na základe právnych predpisov účinných do 31.12.2002 sa posudzuje nielen platnosť vzniku záložného práva, ale aj nároky, ktoré zo záložného práva zriadeného pred 1.1.2003 vznikli. Jedným z nárokov záložného veriteľa je aj nárok domáhať sa uspokojenia zo zálohu, resp. z výťažku z jeho predaja. Obsah tohto nároku, ktorý nepochybne vznikol pred 1. januárom 2003, sa nemohol zmeniť zmenou právnych predpisov práve z dôvodu času jeho vzniku. Je v súlade s princípom právnej istoty, aby sa spôsob uspokojenia záložného veriteľa zo zálohu riadil počas celého trvania práva záložného veriteľa domáhať sa uspokojenia zo zálohu právnymi predpismi účinnými v čase vzniku záložného práva. Po vydaní nálezu bola vec následne vrátená odvolaciemu súdu. Krajský súd v Nitre o odvolaní voči rozsudku č. k. 19C/155/2011-639

opätovne rozhodol rozsudkom č. k. 25Co/172/2018-896 zo dňa 28.11.2018 tak, že napadnutý rozsudok zmenil a určil, že dobrovoľná dražba nehnuteľností je neplatná. Odvolací súd uvedené konštatoval v nadväznosti na spomínaný nález ústavného súdu, v ktorom bol vyslovený záväzný právny názor, že na daný právny vzťah strán sporu sa nevzťahuje zákon o dobrovoľných dražbách a dražba nehnuteľností sa nemohla uskutočniť podľa tohto zákona, preto je dražba neplatná. Inými dôvodmi sa odvolací súd nezaoberal, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobe vyhovel. Voči rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 25Co/172/2018-896 zo dňa 28.11.2018 podala spoločnosť Debt Collector s.r.o. ako žalovaný v 1. rade v uvedenom konaní dovolanie, o ktorom dovolací súd koná pod sp. zn. 8Cdo/246/2019. Dovolacie konanie nebolo v čase rozhodovania súdu v tomto spore skončené.

13. Okresný súd Nitra v spore o určenie, že záložné právo k nehnuteľnostiam nevzniklo, alternatívne, že zaniklo uznesením č. k. 9C/133/2011-100 zo dňa 14.7.2011 žalovanému Debt Collector s.r.o. nariadil predbežné opatrenie, ktorým tejto spoločnosti uložil, aby nenakladala so spornými nehnuteľnosťami, a to až do právoplatnosti skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 9C/133/2011. Uznesenie o predbežnom opatrení bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 7Co/111/2011-171 zo dňa 5.10.2011. Konanie vedené Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 9C/133/2011 v čase rozhodovania súdu v tejto veci právoplatne skončené nebolo.

14. Z odôvodnenia protestu prokurátora Okresnej prokuratúry Nitra zo dňa 11.4.2012 č. Pd 70/2012-8 proti zápisu vlastníckeho práva záznamom mal súd preukázané, že Správa katastra Nitra v konaní vedenom pod č. Z 5739/2011 záznamom zo dňa 11.3.2012 zapísala vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam v prospech žalobkyne na základe osvedčenia o vykonaní dobrovoľnej dražby N 613/2011, NZ 26485/2011, NCRIs 27136/2011 a zároveň vymazala poznámku evidovanú na LV č. 915 pod položkou výkazu zmien 991/11, predmetom ktorej bolo vyznačenie predbežného opatrenia Okresného súdu Nitra č. k. 9C/133/2011-100. Prokurátor v proteste navrhol uvedený zápis zrušiť, pretože ním bol porušený katastrálny zákon (§ 41 ods. 1, § 36a, § 39 ods. 3 katastrálneho zákona). V čase doručenia notárskej zápisnice na zápis do katastra nehnuteľností dňa 28.7.2011, teda v čase posudzovania podmienok na vykonanie záznamu vlastníckeho práva v prospech žalobkyne bola v katastri nehnuteľností zapísaná v LV č. 915 poznámka obmedzujúceho charakteru, zápis vlastníckeho práva preto nebolo možné vykonať. Prokurátorka konštatovala i nesprávnosť postupu Správy katastra Nitra v časti týkajúcej sa zrušenia obmedzujúcej poznámky spočívajúcej v zákaze spoločnosti Debt Collector s.r.o. nakladať s nehnuteľnosťami. Túto poznámku v súlade s uznesením Okresného súdu Nitra o nariadení predbežného opatrenia č. k. 9C/133/2011-100 bola Správa katastra Nitra oprávnená zrušiť po právoplatnom skončení konania 9C/133/2011 a toto konanie právoplatne v tom čase skončené nebolo. Výmazom poznámky Správa katastra Nitra konania v rozpore s ust. § 39 ods. 3 katastrálneho zákona.

15. Podľa § 123 Občianskeho zákonníka vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

16. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

17. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

18. Podľa § 454 Občianskeho zákonníka bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám.

19. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

20. Podľa § 458 Občianskeho zákonníka musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

21. Bezdôvodné obohatenie je v Občianskom zákonníku konštruované ako záväzkový právny vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil, a tým, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu. Ustanovenie § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka obsahuje exemplifikatívny výpočet jednotlivých skutkových podstatí bezdôvodného obohatenia. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka). V súlade s ust. § 454 Občianskeho zákonníka sa bezdôvodne obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám. Inštitút bezdôvodného obohatenia vyjadruje zásadu občianskeho práva, že nikto sa nesmie bezdôvodne obohatiť na úkor iného, a pokiaľ k tomu dôjde, je povinný takto získaný prospech vrátiť (rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 124/2002). Na základe toho vzniká záväzkový vzťah medzi tým, kto sa bezdôvodne obohatil, ktorý je povinný bezdôvodné obohatenie vydať a medzi tým, na úkor koho sa niekto obohatil a teda kto má právo na vydanie bezdôvodného obohatenia.

22. Z vykonaného dokazovania bolo nepochybne preukázané, že žalobkyňa nikdy platne nenadobudla vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, za užívanie ktorých sa od žalovaných domáha vydania bezdôvodného obohatenia. Uvedené skutočnosti boli jednoznačne preukázané v súdnom konaní vedenom tunajším súdom pod sp. zn. 19C/155/2011, ktoré je v súčasnosti právoplatne skončené. V tomto konaní bola definitívne a s konečnou platnosťou dobrovoľná dražba nehnuteľností vyhlásená za neplatnú. Pretože žalobkyňa svoje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam odvodzovala práve od príklepu udeleného na dobrovoľnej dražbe, ktorá bola vyhlásená za neplatnú a následne titulom tohto vlastníckeho práva sa od žalovaných domáhala žalovaných nárokov, vyhlásením dobrovoľnej dražby za neplatnú jej nárok uplatňovaný v tomto konaní stratil právny základ. Žalobkyňa nikdy vlastníčkou nehnuteľností nebola, nie je preto dôvodné, aby sa voči žalovaným domáhala náhrady za ich užívanie.

23. Možno tiež konštatovať, že žalobkyni k uplatneniu uvedeného nároku chýba aktívna vecná legitímácia. K tomu, aby sa niekto stal stranou konania, netreba, aby bol účastníkom hmotno- právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide - stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom), alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či on aj žalovaný sú skutočne účastníkmi hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého žalobca vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je žalobca subjektom práva a žalovaný subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v civilnom procesnom práve používa pojem vecná legitímácia. Vecnú legitímáciu má ten subjekt, komu svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitímácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitímácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa žalobca subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, resp. subjektívne vníma žalovaného ako účastníka určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či žalobca a žalovaný účastníkmi daného hmotnoprávneho vzťahu objektívne sú, alebo nie sú. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (žalovaný), v skutočnosti objektívne nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3 Cdo 192/2004 <<http://merit.slv.cz/3Cdo192/2004>>). Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (na strane žalobcu) alebo pasívnej (na strane žalovaného), je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Cdo 205/2009 <<http://merit.slv.cz/2Cdo205/2009>>). Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam nikdy platne nenadobudla, a preto pokiaľ svoj nárok voči žalovaným odvodzovala práve od vlastníctva vyššie uvádzaných nehnuteľností, k uplatneniu uvedeného nároku jej chýba aktívna vecná legitímácia. Súd preto žalobu vyhodnotil ako nedôvodnú, a preto ju zamietol.

24. Podľa § 162 ods. 1 CSP súd konanie preruší, ak:

a) rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť,

b) pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) návrh na začatie konania,

c) podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná; uznesenie o návrhu na začatie prejudiciálneho konania súd bezodkladne doručí ministerstvu spravodlivosti.

25. Podľa § 162 ods. 3 CSP o zamietnutí návrhu na prerušenie konania súd rozhodne spolu s rozhodnutím vo veci samej.

26. Podľa § 164 CSP ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

27. Súd sa zaoberal i návrhom žalobkyne na prerušenie tohto konania do právoplatného skončenia dovolacieho konania vedeného Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 8Cdo/246/2019. Ide o konanie vo veci dovolania voči rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 25Co/172/2018-896 zo dňa 28.11.2018. Tento návrh súd vyhodnotil ako nedôvodný. Dovoláním napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 25Co/172/2018-896 zo dňa 28.11.2018 bolo konanie v spore vedenom Okresným súdom Nitra po sp. zn. 19C/155/2011 o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby práve právoplatne skončené. Z odôvodnenia predmetného rozsudku je zrejmé, že odvolací súd spor posúdil v kontexte s právnym názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky vyjadreným v náleze zo dňa 14.6.2018 č. k. II. ÚS 60/2018-77, ktorým bol viazaný. Otázka neplatnosti dražby bola právoplatným rozsudkom odvolacieho súdu vyriešená a z tohto dôvodu nemožno bez ďalšieho konštatovať, že prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní. Mimoriadny opravný prostriedok, ktorým je dovolanie, nemá suspenzívne účinky, pretože jeho podaním sa zo zákona neodkladá právoplatnosť ani vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia. Vyčkávať na rozhodnutie dovolacieho súdu nepovažuje súd v tomto konaní za dôvodné, uvedené by bolo podľa názoru súdu aj v rozpore s právom strán na prerokovanie sporu bez zbytočných prieťahov. Z uvedených dôvodov súd návrh žalobkyne na prerušenie konania zamietol.

28. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

29. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

30. V tomto konaní boli plne úspešní žalovaní, ktorým súd v súlade s citovaným ust. § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu voči žalobkyňi, ktorá žiadny úspech nedosiahla. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodnili iné rozhodnutie o trovách konania, žalobkyňa neuvádzala a tieto súd ani nezistil. Je potrebné uviesť, že žalobkyňa na svojom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovaným zotrvala počas celého súdneho konania, predmetný nárok dokonca opakovane rozširovala, a to i v čase, kedy mala vedomosť o tom, že konanie vo veci určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby už je právoplatne skončené tak, že dobrovoľná dražba nehnuteľností, od vlastníctva ktorých si žalobkyňa odvodzuje svoj nárok v tomto konaní, bola vyhlásená za neplatnú.

31. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.